

[H. P. Johansen.]

Saa vil jeg gerne tilføje, at jeg har den Opfattelse, at de her omtalte Punkter, Omlægning af Læseplanen, Forsøg med Undervisningen, er det vigtigste, det egentlige i denne Forbindelse. Det var ogsaa disse Punkter, den højtærede Minister især dvælede ved forleden, ligesom det er dem, Seminariekommissionen har udtalt sig saa stærkt til Fordel for.

Om det andet Spørgsmaal, det Spørgsmaal, der vedrører de nugældende Eksamensbestemmelser, har Seminariekommissionen, forekommer det mig, udtalt sig med mindre Klarhed end angaaende Omlægningen af Undervisningen — det er muligt, jeg tager fejl, hvis jeg gør det, beder jeg undskyldte. Det forekommer mig, at Kommissionen enten har følt sig lidt usikker over for det Spørgsmaal, eller at dens Udtalelse er Resultatet af et Kompromis. Der siges i den foreløbige Betænkning, som Kommissionen har udsendt; at Kommissionen ikke er fremmed for den Tanke; at den mundtlige Eksamen kan indskrænkes og i visse Fag afløses af andre Prøver, eller at muligvis visse Fag kan være uden Prøve, hvis Seminarierne kan finde et andet Grundlag for Bedømmelse. Jeg maa erkende, at naar jeg læser det igennem, forekommer det mig lidt uklart, især da det samtidig siges, at Forsøgsklassernes Elever skal have samme Eksamensbevis som Elever fra andre Klasser. Jeg vil gerne her tillade mig at stille et Spørgsmaal til det ærede Medlem Hr. Stegger Nielsen, der har været Medlem af Seminariekommissionen, og som nu om et Øjeblik faar Ordet, nemlig hvordan dette Afsnit egentlig skal forstaas. Jeg kan maaske forme mit Spørgsmaal saaledes: Er Kommissionen gaaet ind for det Standpunkt, at Seminarierne i en Række Fag kan paaføre Eksamensbeviset en Karakter, uden at der har være afholdt almindelig Prøve i disse Fag? Vi skylder baade de unge, der vil være Elever paa Seminarierne, Offentligheden og os selv at faa klaret, hvad Kommissionen egentlig mener i saa Henseende. Det skulde glæde mig, hvis det ærede Medlem Hr. Stegger Nielsen kunde give et klart Svar derpaa.

Nu skal jeg ikke fordybe mig i Problemet, det vilde føre for vidt, men jeg vil dog mene, at man skal være varsom med for stærkt at forandre Grundlaget for Eksamensbeviset for de Elever, der eventuelt kommer ind i Forsøgsklasserne, saa længe vi ogsaa har den nuværende Seminarieordning og Eksamensform. Det maa endelig ikke føre til, at et saadant Eksamensbevis

bliver regnet for at være mindre værd end et almindeligt Vidnesbyrd, for det vilde være en Uret imod det lille Antal Elever, som stiller sig til Raadighed for Forsøgene. Nu kan man naturligvis sige, det er ogsaa blevet sagt til mig, at det er fuldkommen frivilligt, om de unge vil søge til de Seminarier, der driver Forsøgsarbejde, eller de ikke vil, men det er jo ikke altid helt frivilligt. Tænker man sig f. Eks. Seminarierne i København, Aarhus og Odense, der har et stort og naturligt Opland for Elever, saa vil man let indse, at der er et betydeligt Tal af Elever paa disse Seminarier, som af økonomiske Grunde maatte opgave at læse til Lærer, hvis det ikke var saadan, at de kunde bo hjemme i Læsetiden, og for saadanne Elever er det jo ikke helt frivilligt, om de vil gaa ind i Klasser med Forsøgsundervisning, hvis saadan Forsøgsundervisning drives i de paagældende Seminarier, som ligger i deres Hjemms Nærhed.

Jeg har ogsaa mødt den Tanke — man har spurgt mig, og jeg lader Spørgsmaalet gaa videre —, om der ikke burde være Dobbeltklasser paa saadanne Seminarier, som gik ind i Forsøgsarbejde, saa at Eleverne kunde vælge, hvilken af de to Former for Undervisning de vilde gaa ind under. Jeg skal ikke paa Forhaand tage Standpunkt til det Spørgsmaal, det kan jo have store praktiske Konsekvenser, men det kan jo overvejes. Jeg har Indtryk af, at det er et almindeligt Ønske, at vi ser lidt nærmere paa Lovforslaget i et Udvalg, og saa kan dette Spørgsmaal jo ogsaa overvejes der.

Ja, der kunde fremføres mange Betragtninger i Forbindelse med dette Lovforslag, for det er jo sikkert, som jeg allerede har antydnet, det første Skridt i Retning af en ny Seminarielov, som Rigsdagen her tager, men vi plejer jo ikke at holde længere Taler her i det høje Ting, og den Fristelse skal jeg heller ikke falde for ved denne Lejlighed. Inden jeg slutter, vil jeg dog gerne pege paa, at det er jo *let* at se, at der er en Vanskelighed, ogsaa en betydelig Vanskelighed, forbundet med at udføre et saadant Forsøgsarbejde, som der her er Tale om. Der er nemlig den Vanskelighed, at de Erfaringer, som man vil indhøste, nok kommer til at hvile paa et noget kort Aaremaal. Det er vel nok det mest sandsynlige, at denne Forsøgsundervisning kun vil komme til at omfatte en enkel Klasserække, altsaa gennem 4 Aar, maaske mindre, og kun ved et enkelt Seminarium eller højest et Par Seminarier, og det er naturligvis et noget spinkelt Grundlag at bygge videre paa, selv om enhver kan se, at det kan være vejledende.